

staffenhed. Dermed figter jeg ikke alene til det af det ærede Medlem selv fremsatte og forfægtede Forslag om en Reform i Landbovæsenet ved at staffe Husmænd Huslodder. Dette er vistnok en overmaade prisværdig Reform, som dog maaste trænger til nærmere Undersøgelse af den Kommission, der er foreslaaget nedsat angaaende de herhenhørende Forhold. Men der er ogsaa andre Opgaver, og jeg skal i denne Henseende pege paa en dobbelt, som man kunde tænke sig at ville bringe til Udførelse, hvis man kom i Besiddelse af de dertil nødvendige Midler. Dette dobbelte Formaal er dels et negativt, nemlig at man skulde se at bringe den nu gældende Lov om Alderdomsforsørgelse for værdige trængende ud af Verden, og dels det positive at sætte noget i Stedet for, som var bedre, men som rigtignok vilde koste mere. Jeg har ikke været med til at vedtage den nævnte Lov; men jeg har, inden den blev vedtagen, adbaaret imod den, og den Frygt og de Betænkeligheder, jeg den Gang nærede, ere ikke blevne mindre ved, hvad der hidtil er fremkommet om dens Forløb. Jeg anser den Lov for en af de ulykkeligste Love, vi nogen Sinde have faaet her i Landet. (Modsigelse). Ja, jeg kan ikke forlange, at de Herrer, der have været med til at vedtage den, skulle give mig Bisfald i Dag, men den Dag vil komme, da de ville sige, at det var rigtigt at advare imod den, og at det ogsaa var rigtigt bagefter at sige om den, hvad jeg nu har sagt. Thi hvad De have nu, mine Herrer, er rent Børneværk imod, hvad der vil komme, naar der er gaaet nogle Aar. Nu have De væsentlig kun med en Befolking at gøre, som ikke har stilt sig af med, hvad den ejer, og saa er De nu fri for dem, som ikke opfylde den mindre humane Betingelse i den i øvrigt humane Lov; thi jeg skal fuldtud erkende, at Loven er fremsprungen af særdeles humane Bevegrunde — men der var dog noget mindre humanitært, at der savnedes enhver Overgangsbestemmelse; det gik ud over dem, der havde modtaget Understøttelse af det offentlige Fattigvæsen mellem deres 50de og 60de Aar. Men kommer man først til dem, der have indrettet deres Liv paa Loven, og som leve paa denne Lov, saa at de holde sig og holdes fri for Fattigunderstøttelse mellem det 50de og 60de Aar, og saa sørge for at staa fuldstændig bar, naar det 60de Aar oprinder, saa saa vi ikke blot mere, end Kommunerne kunne bære, og tillige mere, end vort Folks Erhvervslyst og vor hele Samfundsudvikling kan bære. Det er min Mening, og jeg tror, jeg vil saa Ret. (Berntsen: Det er Profetier!) Jeg

behøver ikke alene at holde mig til Profetier; thi jeg har mange Beretninger, som gaa i den Retning. Her har jeg saaledes en fra et Byraadsmedlem i en af vore største Kommuner, hvor det hedder: „At mange dels bortgive, dels bruge sløt, hvad de eje, indtil de naa 60 Aar, er en Kendsgerning; men de nødes undertiden dertil. Jeg har maattet tilraade gamle Mennesker, der ejede Obligationer paa indtil ca. 1,000 Kr. og af den Grund blev nægtet Alderdomsunderstøttelse, medens de dog umulig kunde leve af Renterne (40 Kr.), at sælge Obligationerne (dette sker i Reglen med større eller mindre Tab), spise Kapitalen op, hvilket sker i en rivende Fart, og saa melde sig til Alderdomsunderstøttelse, naar de ere blanke. Alt i alt er Loven saaledes af tvivlsomt Værd.“ (Ufbrydelse: Ja, men: Rjøbenhavn!)

Formanden (Høgskbro): Det ærede Medlem maa komme tilbage til Sagen.

Bramsen: Hvad der meddeles fra denne Kommune passer ogsaa i Rjøbenhavn, og jeg har heller ikke sagt, at det er godt i Rjøbenhavn. Jeg har ventet Modsigelse fra de Herrer, men maaste vil det forjone dem, naar jeg siger, at vi skulle sætte noget bedre i Stedet for; vi skulle i Stedet for have en Forsørgelse af arbejdsudnyttige Arbejdere — arbejdsudnyttige uden egen Skyld — thi derpaa er det, at det kommer an. Det bør ikke komme an paa, om en Mand, naar han er bleven 60 Aar, kan vise, at han intet ejer, men det kommer an paa, om han, uden Hensyn til Alder, er ude af Stand til at arbejde og derved forsørge sig selv. Det er en Arbejder-Invalidelov i stor Udstrækning, vi skulle sætte i Stedet for; det er, hvad vi trænge til, og det vil være en moralsk Lov i Stedet for den Lov, vi have. Men ville de Herrer ikke det, vil jeg gøre opmærksom paa, at der er en Reform, som var den første, der stod paa Dagsordenen her til Lands, nemlig Forsørgelse efter Ulykkestilfælde; det var i Anledning af den Sag, at den tgl. Kommission blev nedsat, ud af hvis Arbejde vi fik Sygefasseloven og derefter Alderdomsunderstøttelsesloven; men det, den blev nedsat for, altsaa Forsikringen mod Ulykkestilfælde, hvormed vore sociale Reformers skulde have begyndt, den fik vi ikke og have ikke faaet den Dag i Dag. Og man kan nu mene om Alderdomsunderstøttelsesloven, hvad man vil, og om Sygefasseloven hvad man vil, saa er der dog ubestrideligt her et Hul at udfylde (ja!), det kan der ikke være nogen- som helst Tvivl om. Disse vare mine Tanker,